

2017-01-16

Barn- och ungdomsnämnden

Dnr Bun 2017/54

Utvärdering av omsorg på obekvämt arbetstid

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag

- 1 Barn- och ungdomsnämnden godkänner rapporten
- 2 Barn- och ungdomsnämnden beslutar att nuvarande modell för omsorg på obekvämt arbetstid fortsätter att gälla från och med 2018. Dock ska omsorg på obekvämt arbetstid göras mer tillgängligt för vårdnadshavare genom information och generösare regelverk.
- 3 Barn- och ungdomsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att se över ersättningsnivån som riktar sig till verksamheter som tillhandahåller omsorg på obekvämt arbetstid.
- 4 Barn och ungdomsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda hur omsorg på obekvämt arbetstid i framtiden skulle kunna bedrivas på en förskoleavdelning i kommunen samt hur mycket en sådan verksamhet skulle kosta.

Ärendet i korthet

Utvärderingen har syftat till att redogöra för hur försöksverksamheten kring omsorg på obekvämt arbetstid har fungerat det gångna året samt ge förslag på hur den kan förbättras. Utvärderingen visar på ett svalt intresse för omsorg på obekvämt arbetstid bland vårdnadshavare under 2016 i Järfälla, medan intresset i andra kommuner ökar.

Utvärderingen betonar bland annat att möjligheten till omsorg på obekvämt arbetstid måste synliggöras och göras mer tillgänglig för vårdnadshavare genom att kraven för beviljande sänks. Vidare förs ett resonemang om att det kan vara mer fördelaktigt att erbjuda omsorgsformen på en förskoleavdelning om antal barn i verksamheten ökar på sikt. Detta anses kunna medföra en högre grad av professionalism och trygghet för personal, vårdnadshavare och barn.

Handlingar

- 1 Barn- och ungdomsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2017-01-16
- 2 Utvärdering av omsorg på obekvämt arbetstid, Bun 2017/54

Bakgrund

Barn- och ungdomsförvaltningen beslutade år 2015 att implementera en försöksverksamhet gällande omsorg på obekväm arbetstid. Modellen innebär att kommunen möjliggör ett mer flexibelt öppethållande i förskola, pedagogisk omsorg och i fritidshem. Det betyder att verksamheterna har ett ansvar att möta familjernas behov av omsorg även om det innebär öppethållande på kvällar och helger. Försöksperioden varar under 2016-2017 och ska enligt beslutet utvärderas efter ett år.¹

För att beviljas omsorg på obekväm arbetstid ska följande kriterier uppfyllas:

- ha ett stadigvarande behov av minst sex månader och minst 20 timmar obekväm arbetstid per månad, vardagar beräknas tiden från 17.30 till 06.30
- kunna styrka att arbetsgivaren inte har möjlighet att förlägga arbetet till vardagar dagtid
- kunna intyga att man inte själv kan ordna omsorgen
- kunna styrka sin arbetstid i god tid före den månad då omsorgen ska starta

Analys

Under året har fem ansökningar om omsorg på obekväm arbetstid inkommit varav två har beviljats. Endast ett ärende är fortfarande aktivt. Det är Gulliver förskola som tillhandahåller omsorg på obekväm arbetstid och verksamheten omfattar endast ett barn. Omsorgen sker genom att personal från barn- och ungdomsförvaltningens bemanningstjänst avlöser verksamhetens ordinarie personal och tar hand om barnet på förskolan under vardagkvällar och helger.

Intresset för omsorg på obekväm arbetstid har således visat sig vara svalt under det gångna året. Men en omvärldsbevakning som gjorts inom ramen för utvärderingen visar på en motsatt utveckling i några av de andra kommunerna i länet. Det ter sig inte sannolikt att Järfälla skiljer sig markant från dessa kommuner vad det gäller invånarens arbetstider. Det bör istället anses rimligt att det låga intresset beror dels på bristande information om möjligheten till omsorg på obekväm arbetstid, dels på högt ställda krav för beviljande.

Trots att det bara rör sig om ett barn i dagsläget anser ledningen på Gulliver förskola att tillhandahållandet av omsorg på obekväm inte är helt okomplicerat. Framförallt verksamhetens sårbarhet och otrygghet beskrivs vara orosmoment. Också beskrivs verksamheten vara administrativt betungande och ersättningen som tilldelas verksamheten anses inte täcka de merkostnader omsorgsformen medför. Förskolan betonar även att det fortfarande finns frågetecken kring vilka regler som ska gälla för verksamheten till exempel vad det gäller ansvaret för verksamheten och hur omsorgen ska lösas exempelvis vid sjukfrånvaro.

Ekonomiska konsekvenser

I budgeten för år 2016/2017 har 1,9 miljoner kronor per år avsatts till omsorg på obekväm arbetstid, 1140 tkr för barn i förskolan och 760 tkr för barn på fritidshem. Det faktiska utfallet för 2016 är 225 tkr, varav 18 tkr finansieras via statsbidrag.

---

¹ Omsorg på obekväm arbetstid, Dnr Bun 2015/169

Överväganden

Om antal inskrivna barn i verksamhetsformen ökar, bör det vara mer ekonomiskt fördelaktigt att bedriva omsorg på obekvämt arbetstid på en förskoleavdelning istället. Dessutom kan en sådan organisation stå för en större trygghet och professionalism, vilket gör lösningen attraktiv. En sådan lösning bör dock utredas närmre.

Barnkonsekvensanalys

1. Kommer beslutet att beröra barn och ungdomar, nu eller i framtiden?

Ja, hur omsorg på obekvämt arbetstid organiseras har en direkt påverkan på barn och deras familjer som tar del av verksamheten.

2. Innebär beslutet att barns och ungas bästa sätts i främsta rummet?

Ja, slutsatserna som anges nedan är formulerade för att utveckla omsorg på obekvämt arbetstid så att verksamhetsformen fungerar bättre, vilket är viktigt för både barn och personal. I synnerhet trygghetsperspektivet är viktigt att belysa utifrån barnens perspektiv.

3. Har barn och unga fått uttrycka sin mening?

Nej, i denna utvärdering har barn inte tillfrågats eftersom urvalet är litet.

Slutsatser

För att utveckla verksamheten är det viktigt att mer information om möjligheten till omsorg på obekvämt arbetstid riktas mot allmänheten. Likaså efterfrågas förtydligade riktlinjer, en uppdaterad ersättningsnivå gentemot verksamheterna samt en tydliggjord ansvarsfördelning. Kraven som måste uppfyllas för att ha rätt till omsorg på obekvämt arbetstid bör också omformuleras, så att fler kan bli hjälpta av verksamhetsformen.

Barn- och ungdomsförvaltningen vill också få i uppdrag att undersöka hur omsorg på obekvämt arbetstid i framtiden skulle kunna drivas på en förskoleavdelning i kommunen och beräkna kostnaden för en sådan typ av organisation.

Minna Avrin
Barn- och ungdomsdirektör

Christina Dahlin Wibom
Verksamhetschef för utveckling och stöd

Sandra Backlund
Utredare

Expedieras

Kommunala förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg
Fristående förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg